
Slikspreekuur

Radboudumc

In overleg met uw behandelend arts bent u uitgenodigd voor het slikspreekuur. In deze folder kunt u lezen wat een bezoek aan het slikspreekuur inhoudt. Heeft u na het lezen nog vragen, dan kunt u daarmee terecht bij de logopedist of de KNO-arts die u op het slikspreekuur ziet.

Wat zijn slikstoornissen?

Om goed te kunnen kauwen en slikken moeten de spieren van de lippen, de tong, de kaak, de wangen, de keel en het strottenhoofd goed functioneren. Als dat niet zo is, kunnen onder andere de volgende klachten en problemen ontstaan:

- (Snel) verslikken.
- Moeite met kauwen.
- Het eten blijft in de keel steken.
- Het eten komt terug door de neus.
- Geen vast voedsel kunnen doorslikken.
- Veel tijd nodig hebben voor maaltijden.

In deze folder bedoelen we niet de slikstoornissen die het gevolg zijn van problemen met de slokdarm of de maag.

Hoe ontstaan slikstoornissen?

Slikstoornissen ontstaan door veranderingen in de structuren van de mond, de keel en het strottenhoofd. Het kan mis gaan bij de aansturing van de spieren of door plaatselijke beschadiging die de bewegingen belemmert. Er zijn heel veel oorzaken mogelijk, we noemen er hier enkele.

Problemen met de aansturing hebben een neurologische oorzaak, zoals bijvoorbeeld bij:

- een beroerte
- een spierziekte
- na een hersenoperatie.

Voorbeelden van plaatselijke beschadiging of belemmering zijn:

- Gebitsproblemen.
- Stijve en stugge keelspieren na bestraling.
- Operaties in het mond- en keelgebied.

Tenslotte kunnen ook stress en angst leiden tot problemen met slikken.

Wat is er aan te doen?

Slikstoornissen zijn op verschillende manieren te verhelpen of te verminderen. Sommige slikstoornissen zijn het beste te behandelen met intensieve slikoefeningen om de spierkracht en de coördinatie te verbeteren. Andere slikproblemen zijn alleen te verminderen door meer vloeibaar of zachter voedsel te kiezen of de manier van slikken te veranderen. Wat het beste is, hangt af van de oorzaak en de ernst van de slikstoornis. Om dat te kunnen bepalen heeft de logopedist meer informatie nodig en daarvoor is een uitgebreid slikonderzoek in samenwerking met de KNO-arts een goede manier.

Vorbereiding

U hoeft zich voor dit onderzoek niet apart voor te bereiden. Wanneer u bijzondere moeilijkheden heeft met bepaald voedsel, kunt u dat gerust meenemen. Als u medicijnen gebruikt, is het verstandig om uw medicijnenlijst mee te nemen.

Slikspreekuur

Een bezoek aan het slikspreekuur bestaat uit drie delen.

Om te beginnen wordt u onderzocht door één van de logopedisten. De logopedist stelt u vragen over uw moeilijkheden met slikken, zoals het ontstaan, uw huidige klachten en de eventuele behandelingen die u tot nu toe daarvoor heeft gehad.

De logopedist doet vervolgens een slikonderzoek, waarbij de bewegingen van uw gezichtsspieren, kaken, lippen, tong en gehemelte worden onderzocht. Verder bestaat het onderzoek uit enkele sliktesten met water en een observatie van uw mogelijkheden van het kauwen en verwerken van vast voedsel.

Daarna bespreekt de logopedist de resultaten met de KNO-arts en wordt u uitgenodigd voor het tweede deel, namelijk het onderzoek door de KNO-arts. Dat onderzoek bestaat uit het bekijken van het slikken via een dun slangetje (endoscoop) dat via de neus in uw keel wordt gebracht. Op die manier is in het algemeen goed te zien wat er tijdens het slikken mis gaat en wat daarvan de oorzaak is. Dit endoscopisch onderzoek is zonder risico. Tijdens het onderzoek voelt u wat kriebel in de neus, maar u heeft er na afloop geen last van.

Ten slotte bespreken de KNO-arts en de logopedist met u de resultaten van het onderzoek en geven zij adviezen voor het vervolg.

Vervolg

Niet alle slikstoornissen zijn te verhelpen. Met name de slikklachten die zijn ontstaan na een operatie, na bestraling of die het gevolg zijn van een progressieve (steeds erger wordende) neurologische ziekte zijn soms maar gedeeltelijk te verlichten. Er zijn daarom vier mogelijkheden voor het vervolg:

- De logopedist geeft u adviezen mee om makkelijker te slikken of uw voeding aan te passen en bespreekt dat, als het nodig is, met uw eigen logopedist.
- De KNO-arts en de logopedist hebben meer gegevens nodig en stellen voor om een zogenoemde 'slikvideo' te laten maken op de afdeling Radiologie: door middel van korte röntgendoorlichting wordt uw moeite met slikken dan in beeld gebracht.
- De KNO-arts en de logopedist stellen voor om u voor verder onderzoek of behandeling te verwijzen naar een andere arts of behandelaar, bijvoorbeeld een neuroloog, een maag-darmspecialist of een diëtist.
- De KNO-arts en de logopedist denken dat het verstandig is dat u logopedische behandeling krijgt voor uw slikstoornis en stellen u logopedische slikbehandeling in het Radboudumc voor of behandeling bij een logopedist in uw eigen woonplaats.

In alle gevallen is het mogelijk om na enige tijd een controleafspraak te maken, om het resultaat te bespreken of om de slikonderzoeken na een periode van behandeling te herhalen.

Duur

De onderzoeken duren bij elkaar ongeveer een uur.

Noteer hier uw vragen

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to write their questions.

Adres

Afdeling KNO
Ingang west
Philips van Leydenlaan 16, route 383
Nijmegen

Postadres

Radboudumc
898 Slikspreekuur Logopedie
Postbus 9101
6500 HB Nijmegen

Contact

Secretariaat: 024 - 361 48 92